
Ohlédnutí za Anežkou Přemyslovnou

Ohlédnutí za Anežkou Přemyslovnou

Jedním ze symbolů zlomových listopadových událostí roku 1989 se pro mnohé stala česká princezna Anežka Přemyslovna. Na její svatořečení 12. listopadu odjely do Říma tisíce českých poutníků. A stejně jako česká princezna promlouvala k českým poutníkům onoho zlomového roku, a byla pro ně zosobněním naděje, můžeme slyšet její odkaz také dnes. Svatá Anežka se ve svém životě vydala cestou řeholní chudoby inspirována dílem svatého Františka z Assisi a svatou Klárou. Jak je možné tomuto ideálu chudoby rozumět dnes?

Jedna indická moudrost vypráví, že člověk ve svém životě postupně prochází čtyřmi etapami. *V prvním stadiu* se člověk učí, nasává poznatky, dovednosti, stává se po všech stránkách zdatným. Sem patří ideál maximalizovaného výkonu. *V druhém stadiu* člověk učí jiné, slouží jim tím, že organizuje, vede, řídí. Zde nelze vždy vsázet na maximální výkon, ale na celkovou vizi, koncepci, která se realizuje v čase. *Třetím stadiem* je okamžik, kdy „člověk odchází do lesa“. Zde, mezi stromy, ve staletém porostu je hluboké ticho, prostor k reflexi, přemýšlení. Je to prostor k tomu, aby člověk mohl porovnat svou minulost, aby ji oživil vděčností, která se pojí s nezištností a schopností být obdarován a obdarovávat druhé. Na této úrovni se stabilizují hodnoty a utváří se skutečný hodnotový rámec. *Ve čtvrtém*, posledním stadiu, člověk

objevuje pravou hodnotu života: je to stádium žebráka. Nejedná se zde o nouzi či mizérii, jde spíše o to, co v evropském kontextu ztělesnily žebravé řády. To nejcennější, život sám, si v jejich pohledu nemohu vyrobit, získat, zasloužit, ale jen a pouze obdržet darem. A tento dar žádám z rukou bližních: stávám se závislým na druhých, což bych v prvních stádiích nikdy nepřipustil!

Svatá Anežka svůj život postavila na uzrálé představě lidství: s noblesou princezny se sklání k bližním, aby jim sloužila a rozvinula v nich to nejcennější, čím může člověk disponovat: život, který sdílí s ostatními lidmi. Nejde tedy o nějakou blamáž, ale velmi kultivovanou podobu životního stylu, která se u sv. Anežky pojí s intenzivním duchovním životem, zakotveným ve vztahu k Bohu.

Když současný papež František nedávno pravil, že „protagonistou dějin je žebrák“, pak jistě netvrdil, že proletarizace či prekariátní životní styl zachrání svět. Ale stejně jako sv. Anežka ukázal, že naprostá lidská odkázanost jednoho na druhého a lidská vzájemnost vytvářejí jemný inervační systém pravé kultury a perspektivní vize společnosti.

ThLic. Prokop Brož, Th.D., děkan Katolické teologické fakulty UK